

טבעות ועובדת ד'

(שבת סג): "אמר رب הונא, מ"ד שמח בחור בילדותך ויטיבך לבך ביום בחרותיך והלך בדרכך לבך ובמראה עיניך, ודע כי על כל אלה יביאך האלים במשפט, עד כאן דברי יזה"ר, מכאן ואילך דברי יצר טוב".

עד החיים הגופניים, חמות הנפש המתאמת עם סערת הרוח הצההּל לקראת כל חממת לב בח"ר הרוח וח"ר החומר, הן מוכחות להמצאה באדם, כדי שהיא טיבו ואופיו שלם. הנטיות הטבעיות, כשהן בעין ובמילואן אין מבחינות בקרובן בין טוב לרע, בין ישר לעול, בין אישור להיתר, על כן צרכות הן למסור מסורי של השכל והתורה, הבא מהשbon וודעת המסמן את הנטיות על גבולן. על כן אין זה מצב הנעלמה שבנפש האדם, שהוא גנטיות החיים הטבעיים בכל מילוי חסnet ווערת רוחם ניטלות ממנו, כי אז תהיה הויזות לקייה ופוגמה, אלא האדם צריך להיות מבונה ע"פ טבעו החסnon, מלא הרגשות טבעיות בכל גנטיותה, והואו החסרון שיש בההרגשות הללו, שאין המשקל המוסרי קבוע בתוכן, זה צריך שישלים ע"פ הדרכה של חכמה, ע"פ השפעת קדושה ומוסר השכל. טענותיו של היצה"ר צרכות להמצאה בקרוב הלב, ודברי יצר הטוב, יסוד כח השופט המלא חשבון, צריך להיות תמיד מתלה עמהם, ובתוך הנפש המלאה צרכים להיוות מוארים דברי יזה"ר מצד סודות הטבעי, ודברי יזה"ט מאיריים להם את הדורך אשר בה ידרכו, אשר דזקן באגדות ייחד היה האדם חי ופועל, ופעולתו תהיה לטובה, כי גם אויביו ישלים אותו - זה יזה"ר.

צמיחה ובניין בחינוך – הרוב שלמה ולבה

בתפילת עמידה אנו מברכים שתי ברכות בעניין ירושלים ; בונה ירושלים, ומצמיח קרון ישועה. האחת שהיא בונה, והשנייה שהיא מצמיח את המשיח. צמיחה ובניין – אלו שתי פעולות שונות.

צמיחה היא תהליכי טبعי בעולם זהה: מה שמנרע באדמה צומח מעצמו. עץ צומח מלאיו. פרח צומח מלאיו. בנין הוא דבר שאדם עשו. מניח יסוד, ואחר-כך מניח נדבר על-גביו נדבר עד שהבנית מוקם.

בORA העולם מנהיג את העולם בשתי הנהגות אלו גם יחד. בצירוף של שתיהן הוא מביא את העולם לידי התכליות האחורונה.

dagash מיום צרך לשים כאשר מדובר בתהליכי של זרעה. אם רצחים שייצמח משחו מסויים – צרך לדין ולזרע בדיק את הדבר שהוא רוצה רצים, ואחר כך הזרע יצמיח מעצמו בתהליכי הטבעי.

מצד שני, יש בנין. צרכים לבנות אדם. אי אפשר לשמור על הצמיחה העצמית לבדה. אם אני בונה ילד ומוקנה לו מעילות, ואני מתייחס לכוח הצמיחה שלו – אזי כוח הצמיחה הולך ומתקוון, והילד יהיה חשוב. הוא עשו מה שהוא רוצה לו, אבל אין בו חיות פנימית. כשהילד הזה יגדל – גם אז יעשה מה שצריך, אבל יוזמה עצמית לא תהיה לו. מפני שיזומה עצמית באה מכוח הצמיחה, וכוח הצמיחה כבר מזמן התנוון ונrank. נשאר "אדם רונבווט".

אם נתונים ליד לצמוח ולגדל מלוי לבנות אותו – יצא פרא אדם. אם בונים את הילד מבלי להתייחס אל כוח הצמיחה שבו – עושים ממש רובוט.

בצירוף של שני הדברים יחד, של כוח הצמיחה ומעשה הבניין, זהו החינוך.

מעשה בבן מלך שנפל לשיגעון

פעם אחת בן מלך אחד נפל לשיגעון שהוא תרגול הוודו הנקרא 'הינדי'. וצריך לישב ערום תחת השולחן ולגרור חתיכות לחם ועצמות כמו הינדי. וכל הרופאים נאשו מלהזoor לו ולרפא אותו מזה. והמלך היה ב策ר גדול מזה. עד שבא חכם אחד ואמר: אני מקבל על עצמי לרפאות! והמלך והPsiט גם כן את עצמו ערום וישב תחת השולחן אצל בן המלך הנ"ל, וגם כן גורר פרורים ועצמות. שאלו בן המלך: מי אתה? ומה אתה עושה פה? השיב לו: מה אתה עשה פה? אמר לו: אני הינדי! אמר לו: אני גם כן הינדי! וישבו שניהם ייחד כר איזה זמן, עד שנעשו רגילים זה עם זה. אז רמז החכם לבני הבית להשליך להם כתנות. ואמר החכם ה'הינדי' לבן-המלך: אתה חושב שהינדי אין יכול לילך עם כתנות? יכולם להיות לבושים כתנות ואף על פי כן יהא הינדי... ולבשו שניהם הכתנות. ולאחר איזה זמן רמז והשליכו להם מכנסיים, ואמר לו החכם גם כן נ"ל: אתה חושב שעת מכנסיים לא יכולים להיות הינדי?! וכו' עד שלבשו המכנסיים. וכן עם שאר הבגדים. ולאחר-כך רמז והשליכו להם מאכל-אדם מהשולחן. ואמר לו: אתה חושב שאתה אוכל מאכלים טובים איך מען קיין הינדי נישט? מקען עון אויר זיין אהינדי! ואכלו. ולאחר-כך אמר לו: אתה חושב, שהינדי מוכרכ להיות דזוקא תחת השולחן?! יכולם להיות הינדי ולהיות אצל השולחן! וכן התרנаг עמו עד שריפה אותו לגמר.